ታላቁ ወዝግብ ፡ የአቡነ ጳወሎስ ሀወልት

በእስክንድር ነጋ

አዲስ አበባ

ኮ/ሉ ወደ ቢሮው የገባው ቀደም ብሎ ነው፡፡ ዛሬ ብዙ ሥራ ይጠበቀዋል፡፡ አዛጋ፡፡ ጥሩ እንቅልፍ አልወሰደውም፡፡ የዛሬን ሥራ ለማጠናቀቅ ጓጉቷል፡፡ እንቅልፍ ነስቶት ነው ያደረው፡፡ ፈገግ አለ፡፡ አዲስ አበባ መገንባት አለባት፡፡ የጣሊያን ግኝ ግዛት እምብርት ትንሻዕ ሮማ ሆና ታየው፡፡ አቤት! ያ ሁሉ የግንባታ ጥድፊያ ..... በዚያ ማል ..... ታዲያ ..... የጠፈታ ዕድሜ የሚገፋበት የገጠር ቪላ መግዣ ሊዘንብ ነው! ..... አቤት የእግዜር ሲሳይ ! ..... ጠላቶቹን አሰባቸው ..... እና ..... ከት ብሎ ሳቀ! ..... ምን ያህል ይቃጠሉ ጃል ! ..... ግን ግን ሀበሾች የት ሥራ ያስጀምሯሉ! ? ..... ከዳር እስከ ዳር አምፀዋል፡፡ አንገቱን ነቀነቀ ፡፡ ሥልጣኔ እንደመጣላቸው እኮ አልገባቸውም! በጭቃ የተሞላች ከተማቸውን በድንጋይ በተሰሩ ፎቆች ልትደምቅ ነው ! ..... ልማት ! ..... ለልማት ደግሞ ሰላም ያስፈልጋል! ..... ደግሞ እኮ የድፍረታቸው ብዛት ! ..... አዲስ አበባን ለማዋዝ ሞከሩ እኮ ! ? ..... ደፋሮች! ..... ጠረጴዛውን በቡጢ መታው፡፡ ከጥቂት ሳምንታት በፊት የሆነውን እያሰበ ፊቱ ፍም ማሰለ፡፡ ዛሬ የጣሊያንን ክንድ እናሳያቸዋለን ! ..... ችግሩ ከምንጩ ይደርቃል! ..... ለሁለተኛ ጊዜ ብቻውን ፈገግ አለ፡፡ የራስ ኃይሉ ወለታ በአግባቡ እንዲከፈል ሌላ ማነሰቢያ ወደ ሮማ ለመላክ ማስታወሻ ያዘ፡፡ ጣሊያን ባለወለታዎቿን በአግባቡ እንደምትክስ ለማሳየት ጥሩ አጋጣሚ ነው.... አዎ..... ጣሊያን ወዳጆቿን አትጥልም! አሟሟውን አቡነ ጴጥሮስ ለጣሊያን ላስረከቡት ለራስ ሀይሉ ደወሎ እንደገና ለማመስገን ሌላ ማስታወሻ ያዘ ..... ጳጳሱ እንደሆነ ዛሬ ዋጋውን ያገኛል! ..... የጣሊያን ቆራጥ ውሣኔ ሐበሻን ሁሉ በቁሙ ያሸናዋል! ..... ከተቀማጠበት በስሜት ፍንጥር ብሎ ተነሳ፡፡ ፊቱ እንደገና ፍም ማሳሏልል፡፡

ኮ/ሉ ችሎት ለማስቻል ወደተዘጋጀለት ጠረጴዛ ሲያመራ በጥንቃቄ የተተኮሰው የደምብ ልብሱና እንደማስታወት እንዲያበሩ በቀለም ያበዱት ጫማዎቹ ግርማ ሞገሱን ጨምረውለታል፡፡ የግራ ዳኛው ፊት ለፊት & እሱ መሀል ፣የቀኝ ዳኛው ከኋላው ሆነው ብቅ ሲሉ ተቀምጠው ሲጠብበቁ የነበሩት ሁሉ ብድግ ብለው ተቀበሏቸው፡፡ ዓይኖች ሁሉ እነርሱ ላይ አርፈዋል፡፡ ወደ አቡኑ ከማየቱ በፊት የተሰበሰበውን ሕዝብ ሰረቅ አድርጎ ተመለከተ፡፡ መዓት ሕዝብ ነው ፡፡ ጥሩ ነው! ወሬው ከዳር እስከ ዳር ይዳረሳል፡፡ የሚፈለገው ይኸው ነው፡፡ ያልተማሪ ህዝብ ማሸበር አለበት፡፡ አለበለዚያ እሺ ብሎ አይገዛም፡፡ ቁጭ አለ፡፡ ፊት ለፊቱ ያሉትን ወረቀቶች አገላበጠ፡፡ ቢሮ ያየቸው

ናቸው፡፡ ግን ፊቱን ኮስተር አደረገ፡፡ የተመልካቹን ቀልብ ለማሳብ ድራማው ያስፈልጋል፡፡ የተቀማጠለትን እስከርቢቶ ብድግ አድርጎ የአቡኑ ሥም ላይ አሰመረ፡፡ ቀስ ብሎ ቀና አለ፡፡

ተከሳሹ አቡነ ጴጥሮስ በቀኝ በኩል ቆመዋል፡፡ ቁጭ ካለበት ከመቼውም ጊዜ በላይ ረዝመው ታዩት፡፡ በዚያ ቁመት ላይ አንዲትም ትርፍ ሥጋ የለም፡፡ እንደሯጭ ቅጥን ፍርጥም ያለ ሰውነታቸው የጳጳስ ሳይሆን የጥሩ ወታደር ይመስላል፡፡ ወረቀቱን ተመለከተ፡፡ ዕድሜያቸው 54 ይላል፡፡ እኩያሞች ናቸው፡፡ የሚወዳቸውን የሥጋ ምግቦች ለአፍታ ረገመ @ አገርጅፈውታል፡፡ የአቡኑን ፊት ቃኘ፡፡ አቤት እርጋታ! አቤት ሰላም! አድማጭ የሚፈዳ ፊት ማለት ይህ ነው፡፡ ምንአለ ሁሉም ካህን እንደርሳቸው ያለ ገጽታ ቢኖረው? ደግሞ ባይጠቁሩ እኮ ቁልጭ የጣሊያንን አፍንጫ ከንፈር አይደል እንዴ? ….. ወቸ ጉድ! ….. ምን አለ እስቲ አርፈው ቢቀመጡ? ….. ጣጣ ነው!

“አቡነ ጴጥሮስ …..” ብሎ ቆም አለ፡፡

አቡኑ ትክ ብለው ያዩታል፡፡ ዘልቀው ልቡን የሚያነቡ መስለውና ኮስተር አለ፡፡

“ፓትርያርኩ አቡነ ቄርሎስ የጣሊያንን አገዛዝ አሜን ብለው ተቀብለዋል፡፡ ሀገር ያወቀዋል…..” ብሎ በጣሊያንኛ የጀመረው ንግግር ወደ አማርኛ እስኪተረጎም ጠበቀ፡፡ “ካህናቱም አዲሱን ሥርዓት ተቀብለዋል፡፡ ከጨለማ ወደ ብርሃን የሚያሸጋግረውን ሥርዓት! ….. ” ….. ሲተረጎም በኩራት አገጩን ከፍ አደረገ ….. “ታዲያ እርስዎ ምን ሆነው ነው ብቻዎን ለማመጽ የተነሱት ? ለምንድን ነው ሰላማችንን የሚያውኩት ? ዘመኑ የሥራ ነው፡፡ ጦርነት ጊዜ አልፎበታል! ሕዝቡ ሰላም ይፈልጋል፡፡ ሕዝቡ ሰላም የሚነሱትን በዋዛ እንደማይለቃቸው አያውቁም እንዴ ? ”

አቡኑ ፊት ገጽታ ላይ ምንም አይነበብም፡፡ ክፉም ደግም ያልተነገረ ያህል ለውጥ አይነበብበትም፡፡ ከመመለሳቸው በፊት በዝምታ ትንሽ ቆየት አሉ፡፡ አዳራሹ ከመቼውም ጊዜ በላይ በዝምታ ተዋጠ፡፡ ዓለም ራሷ እንቅስቃሴ ያቆመች ትመስላለች፡፡

“ጌታው ያሉትን በደንብ አደምጫለሁ …..” ብለው ጨመሩ አቡኑ @ ድምጻቸው ከጆሮ አልፎ መላ ሰውነትን ያውዳል፡፡ “እኔ የቤተክርስቲያን አባት ነኝ፡፡ ድርብ ኃላፊነት አለብኝ ማለት ነው፡፡ ቤተክርስቲያን ሥታቃጥሉ አይቻለሁ፡፡ ካህናትን ስትረሽኑ አይቻለሁ፡፡ ሕዝብን በመርዝ ጢስ ስትፈጁ አይቻለሁ፡፡ ይሄን ሁሉ እያየሁ ዝም ማለት አልችልም፡፡ በኃይማኖቴና በሀገሬ ላይ ዘምታችኋል፡፡ ኃላፊነቴን ተወጥቻለሁ፡፡ ይበቃል፡፡ ከዚህ በኋላ መናገር አልሻም፡፡ ቀሪውን ለፈጣሪዬ እነግረዋለሁ፡፡ እንደፈለጋችሁ አድርጉ፡፡”

ዳኞቹ በተቀማጡበት ደርቀው ቀሩ፡፡ የአቡኑ ሞገስ ሂደቱን ወደአልተጠበቀ አቅጣጫ እየወሰደው ነው፡፡ የጣሊያን ኃያልነት ሳይሆን የአቡኑ ታላቅነት እየተፈጠረ ያለበት መድረክ እየሆነ ነው፡፡ የኮ/ሉ ፊት ፍም ማሰለ፡፡

"ይህ ፍ/ቤት መቀለጃ አይሆንም፡፡ ይኸ እብሪት ነው፡፡ ጉዳይዎ በሕግ አግባብ እንዲታይ ነው እኮ ይህ ችሎት የተሰየመው፡፡ የምን ፈጣሪ ነው? ..... ጥሩ! ..... ይህ ከሆነ ሜልስዎ ..... ጉዳዩ ላይ መክረን ውሣኔ ይዘን እንማለሳለን....." በማለት ከተቀማጠበት ብድግ አለ፡፡ ሁለቱ ዳኞችም ተከታትለው ተነሱ፡፡

የዳኞቹ ውሣኔ አጭርና ምጥን ያለች ነበረች፡፡ "በገናናው የጣሊያን መንግሥት ላይ አመጽ በማነሳሳት ፣ በማስተባበርና በማምራት በተከሳሽ አቡነ ጳወሎስ ለተፈፀመው ወንጀል ፣ አግባብ ባላቸው የሕግ አንቀጾች የሞት ፍርድ ወስነናል፡፡ የሞተ ቅጣቱ ዛሬውኑ ይፈፀማል....." በማለት የመሃል ዳኛው እየተርበተበተ ሚርዶ አሰማ፡፡ ልክ እንደጨረሰ ፣ ከተቀማጠበት ብድግ ለማለት ሲንቀሳቀስ አቡኑ ማስቀላቸውን ከፍ በሚደረጋቸው ደርቆ ቀረ፡፡ ፈጽሞ ያልጠበቀው ነገር፡፡ አቡኑ የሞት ፍርድ ላስተላለፉባቸው ዳኞች በግዕዝ ቡራኬና ፀሎት አደረጉላቸው፡፡ ሊያስቆሟቸው አልቻጠም፡፡ ሲጨርሱ ወልቅ ብለው ጠፉ፡፡ የችሎቱ መድረክ የጣሊያን ኃያልነት የታየበት ሳይሆን ፣ የአቡኑ ታላቅነት የተወለደበት መድረክ ሆኖ ተጠናቀቀ፡፡ የቀረው አቡኑን በፈሪዎች ጥይት መደብደብ ብቻ ነው፡፡

ቁጥሩ በርካታ የሆነ የአዲስ አበባ የአቡኑን የጀግንነት ሰማዕትነት ለመመልከት ተሰባስቦ ጠብቃቸው ፡፡ ስምንት የጣሊያን ወታደሮችም በተጠንቀቅ ቆመዋል፡፡ ጠምንጃ አንግተዋል፡፡ እያንዳንዳቸው ምላጫቸውን አንድ ላይ እንዲስቡ ጥብቅ መመሪያ ተሰጥቷቸዋል፡፡ አንድ አስተኳሽም ተመድቦላቸዋል፡፡ ሕዝቡን የሚቆጣጠር በርካታ የባንዳ ሰራዊትም አካባቢውን አጥለቅልቆታል፡፡ አቡኑ በዝግታ እየተራመዱ የተመደበላቸው ቦታ ደረሱ፡፡ ሕዝቡን እጅ ነሱ፡፡ ፊታቸውን ወደ ግንብ አዙረው እንዲቆሙ ተደረገ፣ ከጀርባቸው ሊመቷቸው ነው፡፡ እናቶች ያነባሉ @ ህፃናት ያለወትሮአቸው ዝም ብለዋል @ አየሩ ከብዷል፡፡ ጣሊያኖች የኢትዮጵያን ምድር ከረገጡ ለመጀመሪያ ጊዜ አንገታቸውን ደፍተዋል፡፡

አስተኳሹ ወደ አቡኑ ጠጋ አለ፡፡ በደንቡ መሠረት የሞቱን ውሣኔ ለሚጨረሻ ጊዜ ለማንበብ ከኪሱ ወረቀት አወጣ፡፡ ንባቡን ጀመረ፡፡ የወፍ ጫጫታ እንኳን በጠፋበት ሁኔታ ድምጹ በርቀት ይሰማል፡፡ በአቅራቢያው ላሉት እጅና እግሮቹ በግልጽ ሲርበተበቱ ይታያል፡፡ ቃላቶቹ ተሰባብረው ነው የሚወጡት፡፡ በግድ ጨረሰ፡፡ አቡኑ መጽሐፍ ቅዱሳቸውን ተሳለሙ፡፡ ሕዝቡን አማትበው

ባረኩት፡፡ በሜጨሻም ፣ ከኪሳቸው ሰዓት አወጥተው ተማለከቱ፡፡ ሜሌሰው ወደ ኪሳቸው ከተቱት፡፡ ፈጣሪያቸው ጋር የሚገናኙበት ሰዓት ደርሷል@ በጸጋ የሚጠበቋት ሰዓት!

ወታደሮቹ በተሰጣቸው ትዕዛዝ መሠረት ቃታቸውን የሳቡት አንድ ላይ ነው፡፡ ስምንት ጥይቶች የአቡኑን ጀርባ በሳስተው ወደ ግንቡ አፈተለኩ፡፡ የሕዝቡ እምባ ፈሰሰ፡፡ ጣሊያኖች መሳሪያቸውን ወደ ሕዝቡ አዞሩ @ ዋ! ትንቀሳቀስና በሚል ማስጠንቀቂያ፡፡

የአቡኑ ሬሳ ሜሬት ላይ ተዝለፍልፎ ወድቋል፡፡ ማለፋቸውን የተጠራጠረ የለም @ ግን በደንቡ ማሰረት ዶክተሩ ሚረጋገጥ አለበት፡፡ እርሱም አልተጠራጠረም፡፡ ማን ከስምንት ጥይት ይድናል? ግን ግን ….. ቀይ ፊቱ ፍም ማስሎ ቀና አለ፡፡ አስተኳሹ ግራ ተጋባ፡፡ ምን ተከሰተ? ጠጋ አለ፡፡ ሀኪሙ አንገቱን ነቀነቀ፡፡ አልሞቱም! ስምንት ጥይቶች አልገደሏቸውም፡፡ ሕዝቡ የሚያየውን ማመን ተሳነው፡፡ ተነቃነቀ፡፡ አስተኳሹ በቅጽበት ሽጉጡን መዞ ተኮሰ@ ሶስቴ፡፡ ሶስቱም የአቡኑን ጭንቅላት መቱ፡፡

የአቡኑ አረሜያዊ ግድያ የአሜጽ ችቦዎችን አቀጣጠለ፡፡ ጣሊያኖች በኢትዮጵያ ምድር በቆዩባቸው አምስት ዓሜታት አንድም ቀን እረፍት ሳያገኙ ቀሩ፡፡ በእነዚያ አምስት የፍዳ አሜታት ብዙ ያልተነገሩ ፣ ያልተዘከሩ፣ ያልተሰሙ ማሰዋዕትነቶች በኢትዮጵያዊያን ተከፈሉ፡፡ የአቡኑ ታሪክ የዚያ ሁሉ ተምሳሌት ሆነ፡፡

በአራተኛው ክፍለ ዘመን ክርስትናን የተቀበለችው ኢትዮጵያ ፣ እንደማንኛቸውም ሉዓላዊ የኦርቶዶክስ አገር ፓትርያርክ ሊኖራት ሲገባ ፣ በዚያው በአራተኛው ክፍለ ዘመን ታላላቅ የክርስትና ሊቃውንት ኒቂያ ላይ ጉባዔ ተቀምጠው /ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ 4 ቁጥር 50 / "የኢትዮጵያ ሰዎች ጳጳሳት ሆነው እንዳይሰየሙ" ባሉት ማሰረት እስከ 20ኛው ክፍለ ዘመን ለ1600 ዓሜታት ተገድባ ኖራለች፡፡ በ1920ዎቹ ገደቡ ተነስቶላት 4 ኢትዮጵያዊያን ለመጀሜሪያ ጊዜ የጵጵስና ማዕረግ ሲሰጣቸው አንዱ አቡነ ጴጥሮስ ነበሩ @ ብርቅዬ የሀገር ሀብት፡፡ በሰማዕትነት ማለፋቸው ደግሞ ከሁሉም በላይ ያመጥቃቸዋል፡፡ ሆኖም ግን፣ ጣሊያን ተሸንፎ ነጻነት ከተማለሰ በኋላ፣ በቆየው የኦርቶዶክስ ባህልና ደምበ መሠረት ሀወልታቸው በቤተክርስቲያን ቅጥር ግቢ ፣ ወይም ደግሞ መግቢያና መውጫ ላይ ፣ ለማቆም ትንፍሽ ያለ አንድም ሰው የለም፡፡ ዛሬ ሀወልታቸው ቆሞ የሚገኘው በተገደሉበት ቦታ ነው @ የቤተክርስቲያን ይዞታ አይደለም @ የቆመው በማንግሥት ነው፡፡ ቤተክርስቲያኗ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ እጇô የለበትም፡፡ /ሆኖም የኦርቶዶክስ ዕምነት ከቤተክርስቲያኒቷ ውጭ ሀወልት ቢሰራ አይቃወምም፡፡/

ከሶስት አስርት ዓመታት በኋላ፣ ኢትዮጵያ በአብዮት ሜዐበል የምትናጥበት ጊዜ ሆነ፡፡ ከቀዳማዊ ምኒልክ አንስቶ እስከ አፄ ኃይለሥላሴ ድረስ የዘለቀው የረዥም ዘመን የኢትዮጵያ የአፄዎች ግዛት ማብቂያ ደወል አቃጨለ፡፡ የሥርዓቱ አንድ እግር ሆኖ ለ1600 ዓመታት የኖረውን ቤተ–ክህነት በአዲሱ መንግሥት ጫማ ሥር ማስገባት ከአብዮቱ ሁለት ዋናዋና ግቦች መካከል አንዱ ሆነ፡፡ /ሌላኛው መሬት ለአራሹ ነበር፡፡/ ለቤተክርስቲያን አባቶች ግን፣ እግዜርን በአደባባይ ለከዳ መንግሥት ቤተክህነትን ያለምንም ማንገራገር አሳልፎ መስጠት የሚታሰብ ሆነ ፡፡ ቤተክርስቲያኗ ከፖለቲካ ገለልተኛ ሆና፣ ፖለቲካም ጣልቃ ሳይገባባት ተቻችሎ መኖርን ሚጡ፡ ፓትርያርኩም፡ አበነ ቴዎፍሎስ ፣ለዚህ ዓላማ ሰሜዐት ለመሆን ቆርጠው ተነሱ፡፡ መንግሥትና ቤተ ክህነት ተፋጠጡ፡

አብዮታዊያኑ ፣ የቤተክርስቲያኗን ነፃነት ለመደምሰስ ማንኛቸውም ጳጳሳት ያለፈቃዳቸው እንዳይሾሙ ጥብቅ ትዕዛዝ አስተላለፉ፡፡ ይህ ደግሞ ለፓትርያርኩ የቤተክርስቲያኗን ነፃነት ለማስረገጥ አጋጣሚ ፈጠረላቸው፡ በዚህም መሠረት ፣ አምስት ጳጳሳትን ያለ "አብዮታዊው መንግሥት" ፈቃድ ሰየሙ፡ ቤተ መንግሥት ታላቅ ቁጣ ነገሰ፡፡ ቤተክርስቲያኒቷ ማምጽዋ ታመነበት፡፡ "በማያዳግም አብዮታዊ እርምጃ" የሚታሰበው ድርጊት ተፈጸመ – – – – ፓትርያርኩ ታሰሩ !!

ፓትርያርኩ ወደ እስር ቤት የገቡ ዕለት የነበረው ሁኔታ አበራ ጀምበሬ የሚባሉ የአጼ ኃይለሥላሴ ባለሥልጣን እንደሚከተለው ተርከውታል፡ –

«. . . በታላቁ ቤተ መንግሥት ታስረው የነበሩ የቀድሞ መንግሥት ባለ ሥልጣኖች ንጹሕ አየር ለማግኘት፣ በፀሐይ አካላቸውን ለማሞቅ፣ የተሳሰሩ እግሮቻቸውን ለማፍታታት በዙሩን አዳራሽ አጠገብ በሚገኝ በሽቦ በታጠረ ጠባብ ክልል ወስጥ ይንከላወሳሉ፡፡ ቀኑ ማግቢት ሶስት ቀን 1968 ዓ.ም ከእኩለ ቀን በኋላ ነበር፡፡ በዚህ ወቅት ታላቁ መንፈሳዊ አባት አቡነ ቴዎፍሎስ ሁለት እጆቻቸው በአንድ ላይ በሠንሠለት ታስረው ፣ እየተገፈተሩ ፣ ያለ መጫሚያ በባዶ እግራቸው ሲመጡ የተመለከቱት እነዚያ እስረኞች ባሉበት ክው ብለው ቀሩ፡፡ በዚህ ወቅት ነበር አንዱ እስረኛ ልቡ ተነክቶ «አዲዮስ የኢትዮጵያወያን ሰብአዊነትና መንፈሳዊነት» ያለው፡

«. . . የኢትዮጵያ ሕዝብ ግብረ ገብነትና መንፈሳዊነት በእነዚህ ጋጠ ወጦች አይለካም» አለ ሌላው ፤ በድርጊቱ መበገኑን ሁኔታው እየነገረበት፡፡ «ካህኑን እንደ ፖለቲከኛ፣ መንፈሳዊ አባቱን እንደ ወንጀለኛ የሚመለከት ወታደራዊ ቡድን በዚህች ቅድስት አገር ማሳቱ ያሳዝናል፡፡ መንፈሳዊ አባት በግፍ ሲንገላታ ከማየት መሞት ይመረጣል» አለ ሌላው በማብሳጨት፡፡

«የአደፈ ሸሮአማ ቀሚስ እንደ ለበሱ ከቀኝም፣ ከግራም፣ ከኋላም ሳንጃ የተሰካበት ጠበ መንጃ ተደግኖባቸው ወደ ዚያች የፖለቲካ እስረኞች መቀየጃ ቅጥር ግቢ ሲገቡ፣ መንፈሳዊው አባት «የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» በማለት፣ ግፍ ለሚፈጽሙባቸው የሚጸልዩ እንጂ የተበላጩ የተሸበሩ አይመስሉም ነበር፡፡

«እስረኛው ከድንጋጤው ገና ሳይላቀቅ፣ ምን እንደሚሉና እንደሚያደርግ አሰላስሎ ሳይጨርስ፣ከቆሙበት ሳይላወስ፣ ከአንድ ትንሽ ክፍል ወስጥ አስገብተው የቆለፉባቸው፡፡ እግራቸውን በእግረ ሙቅ፣ እጃቸውን በሠንሠለት ጠፍረው ከአልጋ ጋር አሠሯቸው፡፡ 'ይህን አዚመኛ ቄስ ተጠንቅቃችሁ ጠብቁ' በማለት ለወታደሮቹ ጥብቅ ትእዛዝ ሰጥቶ የዘቡ አዛዥ ከአጥሩ ወጥቶ ሔደ፡፡

«መንፈሳዊ አባት የታሰሩበት ክፍል በማግሥቱ የአሳሪዎች ምልልስ ታየበት፡፡ ሹማምንት በሚፈራረቅ ጉብኝት፡፡ ይህ ሁሉ ምልልስ፣ ይህ ሁሉ ጋጋታ የተከሰተው ከአንድ ክፍል ወስጥ እግር እጃቸው ከአልጋ እግር ጋር የታሰረው መንፈሳዊ አባት ምግብ አልበላም ብለው በመወሰናቸው ነበር፡፡ ሻለቃ ዳንኤል አስፋውና ሌሎች የእስር ቤቱ ኃላፊዎቹ የሚመጣላቸውን ምግብ እንዲመገቡ ለማድረግ ቢሞክሩም ቆራጡ አባት አልተበገሩም፡፡ ከዚህ በኋላ ነበር ምግብ አልበላም በማለት ማስቸገራቸውን በመግለጽ ሻለቃ ዳንኤል ለደርግ የፀጥታ ጥበቃ ኮሚቴ ሊቀ መንበር ባቀረበው ማስታወሻ ግርጌ ላይ፣ «ምግብ እንዲ ገባላቸው አድርጉ እንጂ ቢበሉ ባይበሉ የራሳቸው ጉዳይ ነው» ሲል ሻለቃ ተካ ቱሉ ምልክት ያደረገው፡፡

«እኒያ አባት በዚያች ማስኮት በሌላት ጠባብ ክፍል ምግብ ብቻ ሳይሆን ንጹሕ አየርም ሳያገኙ ሰባት ቀን ጦማቸውን ወለው አደሩ፡፡ ከዚያ በኋላ ነበር ሌሎች እስረኞች አግባብተው ምግብ እንዲበሉ እንዲያደርጉ ከሰው እንዲቀላቀሉ ያደረጉት፡፡ እግር እጃቸው ከብረት ተላቅቆ ከመንፈስ ልጆቻቸው ጋር ተቀላቀሉ፡፡ ለጸሎት እንዲያመቻቸው በዙፋን አዳራሽ መግቢያ ዋጋ በር ደረጃ ሥር የሚገኘው ጉሮሮ ለእርሳቸው መኝታ ተለቀቀላቸው፡፡ በአንድ ቁጥር ክፍል ወስጥ የሚገኙት እስረኞች፣ በተለይም ብርጋዴር ጀኔራል ሳሚኤል በየነ፣ አቅማቸው በፈቀደ ማጠን የሚያድላቸውን አሟሉተውና አንጥፈው ተቀበሏቸው፡፡ ምግብ ሲያቀርቡላቸው ግን «እግዚአብሔር ይስጣችሁ @ አልበላም» የሚል ሆነ ሚልሳቸው፡፡ የደረቀ ጉሮሮአቸውን በውኃ እያጉመጠመጡ ብቻ ምግብ ሳይበሉ፣ ውኃ ሳይጠጡ ሞዎሙን ቀጠሉ፡፡ ጠንካራነታቸውን አስመሰከሩ፣ የመንፈስ ብቻ ሳይሆን አካላዊ ምግባቸውም ጾም ጸሎት ሆነ፡፡ የዕለት ተዕለት ሁኔታቸውም ለሌሎች እስረኞች መንፈሳዊ ጽናትን ሰጠ፡፡»

ይሁንና ፋሲካ በዋለ በማግሥቱ ፣ ከእሥረኞች መካከል በዕድሜ የገፉት እንደነ ደጅ አዝማች ሐረጉት ዓባይ ያሉት አጥብቀወና አስጨቀው ስለ ለመኗቸው ፣ እህል ለብሉ መቻላቸወን አብረዋቸው ታስረው ከነበሩት ለሚጋገጥ ተችሏል፡፡ /የእስር ቤቱ አበሳ በታላቁ ቤተ መንግሥት ከ1966 እስከ 1974 ዓ.ም፡ አበራ ጀምባሬ ገጽ 9-12 /

ፓትርያርኩ ለተጨሄ 28 ወራት ከታሰሩ በኋላ፣ በ1971 መጨረሻ ላይ የሞት ድግስ ወደ ተዘጋጀላቸው የሉዑል አሥሬተ ካሣ ግቢ ተዘዋወሩ፡፡ /የልዑሉ ቤት በደርግ ተወርሶ እስር ቤት ሆኖ ነበር፡፡/ እዚያም፡ ወደ አንድ ክፍል እንዲገቡ ከተደረገ በኋላ ፣ ኮማንዶዎች ከጀርባቸው መትተዋቸው ከጣልዋቸው በኋላ፣ አንገታቸወን በሽቦ አንቀው ገደሏቸው፡፡ በተራዘመ ስቃይ መሬት ላይ ተፈራፍረው ህይወታቸው ወጣች፡፡ ይህም አልበቃ ብሎ፣ አንዲት ጉድጓድ ነፍገዋቸው ከሌሎች በርካታ ሰዎች ጋር በአንድ ጉድጓድ ቀበሯቸው በዓለም ታሪክ ከዚህ በፊት ተደርጐ የሚይታወቅ ፣ ከአሁን በኋላም የሚይደረግ ፣ አስነዋሪ ድርጊት በኢትዮጵያ ምድር ይኸው ተፈጸመ፡ ጥላሸቱ ከኢትዮጵያ ጋር ለዘለዓለም ይኖራል፡፡

ታዲያ፣ በምን መመዘኛ ነው እነዚህ ሁለት ጳጳሳት እንኳን በቤተክርስቲያኗ መሬት ላይ ሀወልት ሳይቆምላቸው፣ ከኦርቶዶክስ ባህልና ሥልዓት ውጭ ፣ አቡነ ጳውሎስ በቦሌ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ይዞታ ላይ ሀወልት የቆመላቸው?

በመላው ዓለም ባሉ የኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያናት ይዞታዎች ላይ ሀወልት አይቆምም፡፡ በኦርቶዶክስና በካቶሊክ መካከል ካሉት ልዩነቶች መካከል አንዱ በሀወልት ዙሪያ ያላቸው ዕምነት ነው፡፡ ለካቶሊኮች፣ ሀወልት የባህልና የሥርዓታቸው አካል ነው፡፡ ለኦርቶዶክስ ግን አይደለም፡፡ ኦርቶዶክስ ከሀወልት ቀረጻ በፈቃዱ የተገለለችው፣ በጥበቡ ስጋ እንጂ መንፈስ ሊገለጽበት ስለማይችል ነው፡፡ በምትኩ ፣ መንፈስ ጉልቶ ሊወጣ የሚችልበትን ስዕል መርጣለች፡፡ በዚህም መሠረት፣ አራቱ አወራ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ አባቶች ---- አቡነ ሰላማ ፣ ያሬድ ፣ ላሊበላ፣አቡነ ተክለሃይማኖት ---- እስከ ዛሬ ሀወልት አልቆመላቸውም፡፡ ሁሉም ግን፣ መንፈሳዊነታቸውን በሚዩጉላ መልኩ በስዕል ሲገለፁ ዘመናት ተቆጥረዋል፡፡

ታዲያ፣ በምን ምክንያት ነው ዛሬ የኦርቶዶክስ ባህልና ሥርዓት እየተጣሰ የሚገኘው ?

ተፈፀመ ፡፡

ፀሐፊው ከምርጫ 1997 በኋላ በጋዜጠኝነት እንዳይሰሩ ከተከለከሉት መካከል አንዱ ነው፡፡ አንባቢዎች በኢሜል አድራሻ Serk27@gmail.com ሊያገኙት ይችላሉ፡፡